

רבות	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
20:51	20:07	19:06	תל אביב
20:55	20:10	19:04	ירושלים
20:52	20:07	19:07	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

אור הפרשה

פרשת תולדות מוסדות אור דוד בראשות הרב דניאל זר שליט"א

כ"ז אייר תשע"ח ♦ גליון 13 ♦ פרשת בחקתי

הרב דניאל זר שליט"א

שאלה של חיים

מדוע התווכחו המלאכים עם משה רבנו ולא רצו לתת לו את התורה...

הרגע הגדול

חתונה זה רגע מרגש, העוצר ומשנה את שאון החיים וקצבו היומיומי, ומעביר הילוך לעולם אחר. כשיהודי מחתן ילד, הוא משקיע אינסוף מאמצים ומשאבים, כמויות ענק של זמן וכסף. למה? כי יש חתונה!

יום אחרי האירוסין, הוא כבר רץ לברר על תזמורת. המהדרין אינם מסתפקים בפחות מ'ביקורי מבחן' בחתונות, כדי לראות אם אכן יפה מספיק כוחה של התזמורת המדוברת. ברגע שנופלת ההחלטה, הוא אץ רץ לסגור עם התזמורת, רגע לפני שהתארך ייתפס...

ואחרי ההכנות, או אז מגיע לילה הגדול, בה"א הידיעה. מבעוד מועד ניצבים בני המשפחה בתמונות אחרונות ליד דלת היציאה. הפנים מחויכות, המראה אצילי. הביגוד נוצץ, המראה מלא ברוך, והפנים – חבל על המאמצים, לא נוכל לתאר פנים מאושרות כאלה...

אכן, חודשים ארוכים של הכנה, קודמים ללילה מלא התרגשות ושמחה. הלילה עצמו אינו ניתן לתיאור – זוהי חתונה!

עכשיו אנחנו ברגעים כאלה. כבר לא נשארו שבועות, בקושי ימים בודדים, אנו כבר סופרים שעות בהתרגשות. יום החתונה הגדול – יום מתן תורה קרב ובא!

כן, אומרים לנו חז"ל, 'יום חתונתו זה מתן תורה'. לא מדובר בעוד תאריך בלוח השנה היהודי, מדובר ביום בו שמחה עצומה ממלאת את הלב לצד התרגשות כובשת, יום בו רגעי הוד של קבלת עול תורה נמילים ברוממות רוח של ריפוי כל החולים בעת ובעונה אחת, יום בו גילה ורעדה משמשים בצוותא, כדי להכיל את מבוועי הרגשות העוצמתיים של היום הנשגב והיקר הזה...

בלתי הסכים שהרב יעזוב את העיר. באו אליו בני העיירה החדשה ואמרו לו הרי סיכמנו והם לא התנגדו. אמר להם הרב תנו לדבר עימם. קרא הרב לראשי הקהילה, ואמר הרי דיברנו על זה, ואתם הסכמתם! אמרו לו, מתקוטטים אנחנו עמהם מפני כבודך, **שלא יגידו שאנחנו מרותים על הרב בקלות, שידעו שאנו מעריכים את הרב וכך יעריכו גם הם ויקבלו מרותך.**

אף כאן, בוודאי שהתורה צריכה להנתן לישראל, אלא שהמלאכים נלחמו בשביל שיהיה לנו חשק ללמוד תורה, שנבין ונדע כמה גדולה מעלת התורה שהיא למעלה למעלה בשרשי העולמות, שהיא חמדה גנוזה. שאפילו המלאכים חומדים אותה ולא רוצים לוותר עליה.

אבל ישנו הסבר נוסף, כתוב בספרים הקדושים שהמלאכים חפצו בתורה, היינו את ה"אש" שבתורה, אש ממש. למלאכים אין יצר הרע, לא שייך אצלם המצוות המעשיות, אבל הם רצו את הסודות שבתורה, את החלק הנסתר שבתורה. אם כן במה ניצח אותם משה רבינו? אמר להם משה למלאכים, הרי אתם רוצים רק את העונג, את ההנאה הרוחנית שיש בסודות התורה, אבל אנחנו עם ישראל רוצים את התורה, לא רק בשביל העונג שבתורה, אלא שאנחנו לא יכולים לחיות בלי התורה, התורה היא חיינו! אצלכם זו שאלה של עונג, **אבל אצלנו זה שאלה של חיים!!** **כי הם חיינו ואורך ימינו!** לכם אין יצר הרע, לנו יש יצר הרע, אם אין יראת אלוקים והרגוני! אם לא התורה – נהיה רוצחים.

כמו שרואים ברחובות איזה דור מופקר והרוס גדל בלי התורה. אם לא נדע את התורה, לא נלמד תורה ולא יהיה לנו תבלין ליצר הרע - ח"ו נעשה למושחתים! לפושעים! לגנבים! לרוצחים! ומי מונע כל זאת, רק התורה הקדושה. ההבדל בין בן תורה למי שאינו בן תורה, זה הבדל בין אדם לבהמה, בין חיית טרף לבהמה, זה לא שאלה של עונג רוחני, אלא שאלה של חיים, אם להיות בני אדם או חיות! שנזכה לקבל את התורה ולקיים אותה באהבה, אמן.

הגמרא מספרת (שבת פח:): אמר רבי יהושע בן לוי בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם מה לילוד אשה בינינו אמר להן לקבל תורה בא אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו ה' אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים.

המלאכים לא הסכימו שעם ישראל יקבלו את התורה, חמדה גנוזה היא והם רוצים אותה. - אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה החזיר להן תשובה אמר לפניו רבונו של עולם מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה... אמר לפניו רבונו של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה ארץ אשר אלקי אושר הוצאתיך מארץ מצרים

אמר להן משה למלאכים למצרים ירדתם?! לפרעה השתעבדתם?! תורה למה תהא לכם?! שוב מה כתיב בה לא יהיה לך אלהים אחרים. בין גוים אתם שרויים שעובדין ע"ז? שוב מה כתיב בה? "זכור את יום השבת לקדשו". ללום אתם עושים מלאכה? ...שוב מה כתיב בה? "לא תשא". משא ומתן יש בינכם? שוב מה כתיב בה? "כבד את אבין ואת אמך". אב ואם יש לכם? שוב מה כתיב בה? "לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב". קנאה יש ביניכם?! יצר הרע יש ביניכם!..

משה רבינו מתווכח עם המלאכים!! ואומר להם, וכי יצאתם ממצרים, יש לכם נסיונות לרצוח חלילה, עד שהסכימו המלאכים עם משה רבינו. ומקשים הספרים, מה רצו המלאכים, וכי לא פשוטים הם דברי משה, מה חשבו המלאכים, ואיך שכנעם משה רבינו בכל זאת במה שלא ידעו?

ומתוצרים, מספרים על רב גדול, שנים רבות שימש בקודש בעיר הגדולה, ואמר להם, תש כחי, אין לי כחות לשמש בקודש בעיר גדולה שכזו, טוב לי כי אלך לעיר קטנה. והסכימו עימו. ואכן שאלו ודרשו ומצאו עיירה קטנה, שחיפשו רב, הסכימו כל הצדדים. והנה בהגיע היום הגיעו בני העיירה הקטנה לקחת את הרב, אך הנה כשהגיע הזמן ללכת, לפתע התעוררו בני הקהילה

מתוך דרשתו השבועית של הרב דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

רגע חושבים
עמוד 4

פינת ההלכה
עמוד 3

פרשת השבוע
עמוד 3

סיפור לשבת
עמוד 2

סיפור לשבת

פרב אשר קופלסקי

עסקת חיים

כמה חשוב לבטוח בקב"ה בפרט בשעה שמוקדשת לתורה...

בצפת של לפני כשבעים שנה, התגורר יהודי חסידי יקר בשם ר' מרדכי זיידל לודמיר זצ"ל. לפרנסתו, עסק ר' מרדכי בעסקי סדקית, והחזיק חנות פעילה בה נמכרו חוטים וכפתורים, מחטים וסיכות, ציוד תפירה מגוון כמיטב המבחר של אותם ימים.

אך מלבד מזון הגוף, טרח ר' מרדכי הרבה יותר על מזון הנשמה. סדר יומו נקבע כך, שבשעות הבוקר היה עוסק בתורה, בשעות לימוד קבועות בסוגיות שונות. רק אחרי הצהריים היה פותח את החנות ועוסק בה במשך כמה שעות, עד ששב למנוחת ערב בביתו.

באחד הימים, הזדמן לר' מרדכי סוחר חוטים אחד, שהציע בפניו עסקה מפתה. לרכוש כאן ועכשיו חוטי כסף – מוצר יקר ערך, בסכום של דולר אחד ליחידה בלבד, כרבע ממחיר השוק. ר' מרדכי ידע כי את החוטים יוכל למכור בארבעה דולרים לפחות – כפי ערכם בשוק, והבין כי מזדמנת בפניו עסקה מצויינת – להרויח על כל דולר שלושה דולרים.

חיש קל יצא ר' מרדכי לביתו, והביא את חסכונו ויחסו המזומן. העסקה נסגרה לשיעור רצון שני הצדדים, כאשר ר' מרדכי רוכש כמות ענקית של חוטים, במחיר מוזל המאפשר רווח נאה ומשתלם במיוחד.

ר' מרדכי מיהר לפרסם מפה לאוזן, כי ברשותו כמות גדולה מחוטים יקרים אלה, והוא מבקש למוכרם. אלא שכאן נכונה לו אכזבה מרה – תושבי צפת היו עניים מאוד ברובם, ומניין להם כסף לרכוש חוטי כסף בהיותם במלחמת קיום על הלחם לבדו? כעבור תקופה קצרה כבר הבין ר' מרדכי כי העסקה היתה אכן משתלמת לו היה ביקוש לחוטים היקרים, אך במצב זה, כאשר אין לקוחות מתעניינים, מדובר בעסקה רעה במיוחד – הן את כל כספו השקיע בה, והוא נותר תקוע עם כמות חוטים ענקית חסרת ביקוש כלל...

ניתן לדמיין את הנוק הכספי, אך לא ניתן לדמיין את האכזבה ועוגמת הנפש הרבה. הן מי יודע כמה שנים – אם בכלל – יקח למכור את כל כמות החוטים הזו, כאשר כל הכסף והחסכונו הושקעו בהם? ומה יקרה אם יישארו במחסן כאבן שאין לה הופכין, ובעצם יתברר כי סכום הכסף הגדול ירד לטמיון? תקופה עסקית קשה עברה על ר' מרדכי, שהתחזק בבטחון השם ובישועתו. והנה לפתע, נראה היה כי הישועה קרבה ובאה - - -

שיירת ערבים עשירה, המתירת ברחבי המזרח התיכון, נראתה בבוקרו של אותו יום בצפת. השיירה עושה דרכה מלבנון למצרים, ובאותו בוקר הזדמנה לצפת. תושבי העיר הביטו מסוקרנים ומרותקים למראה הערבים המכובדים והעשירים, הלבושים בגדי שרד ומצוידים במשרתים עושי דברם, העושים טיול סתמי שכזה...

לתדהמת כולם, באמצע הביקור ביקש מנהיג השיירה לשאול את תושבי העיר שאלה. 'אני זקוק לכמות גדולה של חוטי כסף' אמר האדון העשיר, 'אני יודע שנקלעתי לעיר עניה, אך אולי בכל זאת - האם יש אפשרות לרכוש כאן חוטים שכאלה?'

לא חלפו דקות ארוכות, עד שהאדון העשיר הופנה אחר כבוד לבית משפחת לודמיר. רעייתו של ר' מרדכי פתחה את הדלת, ונדהמה למראה האדון העשיר שביקש בפשטות את מה שהם חולמים עליו כבר תקופת זמן. 'אני צריך חוטי כסף, כמה שיותר' - - -

באותם רגעים, חשה האשה כאילו נס משמים אירע. לפתע פתאום, בבוקרו של יום, אדון עשיר מזדמן ומבקש לרכוש את כל הכמות? הרי רואים בחוש את יד השם בדבר, כמה נפלא, יש להזעיק את ר' מרדכי מיידית ולסגור את העסקה, ויפה שעה אחת קודם...

אצה רצה האשה לבית המדרש, מקום שבתו של בעלה ר' מרדכי בשעות הבוקר. אלא שר' מרדכי הביט בה במבט שאינו מבין: הרי הוא עסוק כעת בסוגיית הגמרא, שוקל וטה מקשה ומתרח, דן ומוכיח. הרי אלו שעות הלימוד הקבועות שלו – היעלה על הדעת להפסיקן באמצע בשביל עסקה גדולה ככל

שתהיה?

כשהוא מביט ברעייתו ומבין שהיא לא כ"כ מבינה, הוא מסביר: 'ראי נא רעייתי היקרה! אני מבין עד כמה חשוב לבצע את העסקה, ויודע טוב מאוד שהזדמנות כזאת, להיפטר מהסחורה ועוד להרויח עליה, לא תזדמן לנו בעתיד. ועדיין – האם הדבר שווה להפסיד את שעת הלימוד הקבועה? הרי עד שאלך למחסן להוציא את הארגונים, נספור את החוטים, ננהל משא ומתן, נארוז שוב את כל החוטים – יחלוף כל הבוקר, והפסדתי את שעת הלימוד הקבועה!'

אך האשה מתקשה להאמין, כיצד מאפשר בעלה להזדמנות העסקית החד פעמית לחמוק מידי בקלות רבה כל כך. 'הבנתי היטב ר' מרדכי, הרי אני בעצמי מעודדת וחפיצה שתמשיך לשקוד על התורה, וכמה שיותר. אבל עסקה כזאת מצילה לנו את הפרנסה לתקופה ממושכת, ואדרבה – בוא לבצע את העסקה, ותוכל להגייף את תריסי החנות ולנעול את שעריה למשך כמה חודשים, בהם תוכל ללמוד ללא הפרעה בשעות אחרי הצהריים כבשעות הבוקר? האם לא מוטב לאבד שעת לימוד אחת כדי להרויח שעות לימוד למכביר?'

חיך ר' מרדכי, ואמר בנועם שיח: 'דברי טעם את אומרת, רעייתי היקרה. אך בעיני זה נראה דווקא אחרת – זה כאילו לומר לאדם 'אל תנשום יום אחד, והחל ממחר – תנשום פי שלושה מדי יום...' האם מישוה יעלה בדעתו להסכים לכך? הרי ברגע שהוא מתנתק מהנשימה ולו לשעה קלה, הוא מאבד חמצן, וכבר לא יועילו לו הימים הבאים!'

בעיניי, המשיך ר' מרדכי, 'זה בדיוק אותו הדבר. הרי על התורה נאמר כי הם חיינו. התורה היא החמצן שלנו, נותנת לנו את הכוחות, מטעינה אותנו באנרגיה. זה מזון הנשמה, ממש כך. שעת הלימוד חייבת להיות קבועה, אחרת אין הנשמה, העלם החמצן, אובד מקור הכוח. התבינה עתה כי לא ניתן לבטל את שעת הלימוד הקבועה, לא בשביל רווח רוחני וקל וחומר לא בשביל רווח גשמי, גבוה ככל שיהיה?'

לפיכך, סיכם ר' מרדכי, 'לכי ואמרי לו לאדון הערבי שישוב אלינו אחר הצהריים ויקבל שירות טוב ומחיר מצוי. אבל עכשיו, בשעות הבוקר, לא בא בחשבון, זה באמת לא רוחני, וגם משולל כל הגיון!'

עתה הבינה רעייתו של ר' מרדכי, והודתה לו בחום על שהאיר את עיניה, כי חשיבות הלימוד היא לא רק בעצם הלימוד, אלא בהיותו קבוע, אינו בר יכולת לנוע או לזוע לשום צורך שבעולם. וגם כשהסוחר הערבי מימש את איומו, סירב להמתין והפנה את השיירה אל הדרך היוצאת מצפת, לא היה בלבה כל שמץ של חרטה או אכזבה על העסקה שכבר לא תתקיים, אלא ההיפך – אושר רוחני מילא את ליבה, הן זכתה להיות שותפה להבנה כה מעמיקה על חשיבות הקביעות!

בסופו של דבר, הקדוש ברוך הוא רצון יראיו יעשה. השיירה עשתה את דרכה במורד הגליל, אך גילתה סופות חול עזות שלא אפשרו להמשיך לנוע, והיא נאלצה לסוב על עקבותיה ולחזור לצפת. וכך, בשעות אחר הצהריים מצא האדון הערבי את ר' מרדכי בחנות, וקנה את מלוא הסחורה במחיר כפול ומכופל...

אך זה לא החידוש שבסיפור. הן העובדה שהקדוש ברוך הוא מסייע לעושי רצונו, היא נתון ברור, ומוכיח כי במוקדם או במאוחר היה ר' מרדכי מקבל פיצוי מלא משמים על הקרבתו הגדולה. החידוש שבסיפור, היא היכולת של יהודי יקר, לוותר על עסקת חיים שהיתה מצילה אותו מנוק שלא ניתן לתיאור ומרויחה את פרנסתו עשרת מונים – רק כדי לא לבטל קביעות!

עכשיו, רגע לפני שנקבל את מתנת התורה, אין מועד מתאים מזה לתפוס את התורה בכל הכוח, לחבקה בחוזקה אל ליבנו, בהבנה כי מקור החמצן היא התורה, ואם איננו יכולים בכל שעות היום, לפחות שעת הלימוד הקבועה היא שתיתן בנו את הכוח והאנרגיה. אם אין לנו עדיין שיעור, אם יש שיעור – אך הוא לא מספיק קבוע..., אם יש שיעור קבוע אבל הטלפונים באמצע מפריעים – הבה נתחבר להבנה שזו התפשרות על החיבור עם המתנה היקרה מכל, כאשר אנו מעריכים ושואפים להיפך הנגמר – לשעת לימוד קבועה מדי יום ביומו, כי זה הקשר שלנו לחתונה הקרובה, ולמתנה היקרה, כי זה החיבור שלנו עם מקור החמצן הרוחני.

חשוב כל כך ששעת לימוד התורה תהיה קבועה, יצוקה בבטון, לא זזה מאף רוח, תהא עוצמתה ככל שתהא. 'עכשיו זה השעה של השיעור שלי' זה כמו לומר 'עכשיו אני לא כאן, אני מתחבר למקום אחר, אני לא יכול לוותר על זה באף מחיר!'

היכולת לומר 'אני לומד בין תשע לעשר', לכבות טלפונים, להתנתק מכל מה שמסביב, מהדאגות ומהמרוץ, מהעסקים והקניות, מהמשימות הבעורות ומהחוויות היומיומיות – היא אמירה ברורה 'אני מחובר לתורה גם כשאני לא לומד', אני מכיר מעריך ומחבב את התורה, ורק לכן אני מסוגל לזנוח עולם ומלואו לטובת שעת הלימוד הקבועה שלי.

זהו 'אם בחקותי תלכו' – שלימוד התורה שלנו ייעשה בדרך של חוק קבוע, 'עכשיו זה השיעור שלי', 'אני לומד בשעה פלונית', 'יש לי חברותא בעוד רבע שעה' – אלה משפטים מעוררי כבוד והערכה, כי אתה יהודי מחובר לתורה ולנותנה, אתה מעריך ומחבב את הכלה אותה נקבל כולנו בעוד שבוע ימים!

לשמיעת שיעורי הרב אשר קופלסקי בדף היומי ובנושאים שונים
חיגו עכשיו לקול הלשון: 073-295 1342

פרשת השבוע

פרשת שלח דין

פרשת בחקתי

בסוף הפרשה התורה עוסקת בענייני 'ערכין'. אדם שנדר שיתן כפי ערך אדם אחר כמה צריך לתת. התורה מאריכה לבאר שיש שלושה מצבי בגיל האדם. עד חמש שנים יש לו ערך אחד, ומחמש עד עשרים שנה ערך שני, ומגיל עשרים עד גיל שישים ערך שלישי.

במדרש הגדול עמדו חז"ל לבאר מדוע פרשה זו נאמרה ע"י משה רבינו ואלו דבריהם: ראה משה שהיו המצרים מטעינים את הזקן כבחור, ואת האשה כאיש, ואת הקטן כגדול, ועמד והשוה אותם. לפיכך זכה שתינתן פרשת ערכין על ידו להבחין בין האיש לאשה, בין הזקן לבחור, בין הגדול לקטנים. ע"כ. ודברים אלו צריכים הסבר מה המידה כנגד מידה שנתן

הקב"ה למשה שתאמר פרשה זו על ידו. בספר 'האיר ממזרח' מבאר ראשית עלינו להבין מה היתה עיקר עבודתו של משה רבינו במצרים. כשנעיין בצורת השעבוד של ישראל במצרים נראה, שמלבד הקושי הפיזי שהיה בעבודת פרך במצרים, עוד זאת הגדילו המצרים לעשות ששמו להם למטרה להכניע את הרצון והשאיפה שיש לכל יחיד להפיק את כוחותיו ומרצו להגיע לאיזון פסגה של הצלחה, ולכן עשו מעמד אחד לכולם בשוה, כולם עבדים באותה דרגה, זהו שנאמר השעבוד בלשון יחיד "ובן ערי מסכנות לפרעה" ולא נאמר "ויבנו". כולם פועלים שווים, הקטן והגדול, החלש והגיבור, החכם והטיפש, הזקן והצעיר, האיש והאשה, לכולם מעמד שווה מבלי שיהיה לאף אחד מהם מעלה ויתרון על השני. זו כוונת המדרש "שהיו המצרים מטעינים את הזקן כבחור, ואת האשה כאיש, ואת הקטן כגדול". כלומר כל אחד הוא חלק מכמה מליונים. וכאשר אין לאף אחד שום יתרון על השני, וממילא לא יהיה מצב של התקוממות והתמרדות כנגדם.

ועל פרט זה נתן משה רבינו את מחשבתו וליבו איך לעודד ולרומם אותם, הוא נתן לכל אחד חשיבות אישית וערכית בפני עצמו. "עמד והשוה אותם" נתן לכל אחד שווי עצמי, ולא

ולכן מידה כנגד מידה נתן הקב"ה למשה שכר שילמדם את "פרשת ערכין". כי זו פרשת ערכין וזהו לימודה, לידע כי כשם שפרצופיהם ודעותיהם שונות כך דרכיהם נפרדות. לכל יחיד מישראל ערכו המיוחד לו. לכל זמן ועת, תחת השמים, ימי הבחורות בהם דמו תוסס וכוחו במתניו והעולם לפניו כמישור, ידלג בהם על ההרים, וירד תהומות. ולעומתם ימי הזקנה בהם דעתו מיושבת עליו, נשען הוא על בינתו ועל נסיונו, סתירתו בנין ונהנין ממנו עצה ותושיה. זו פרשת ערכין, זו הפרשה שגופי תורה תלויין בה להכיר ערך עצמו מעלותיו וחסרונותיו וערכו בשקל הקודש.

הרב משה דין שליט"א ראש הכולל "קנין הלכה" ומדריך חתנים בישיבת אור דוד

לאכול מאכלי בשר. ויש מבני הספרדים שנוהגים בגבינה קשה להמתין כשעה ורק עד לאכול בשר. אולם אם רק שתה חלב ורוצה לאכול מאכלי בשר צריך רק לשטוף את פיו במים או בשאר משקים ואחרי זה יכול לאכול מאכלי בשר, ואם התלככה המפה יש להחליפה, וכל זה לפי מרן השולחן ערוך אולם לפי הזוהר הקדוש אם אכל מאכלי חלב אין לאכול מאכלי בשר עד שיעבור שעה, ואם נמצא בתוך הסעודה אין לאכול מאכלי בשר אפילו אם עבר יותר משעה עד שיברך ברכת המזון. והלכה כדברי השולחן ערוך אולם ראוי להחמיר כדברי הזוהר, ולכן מי שחושש לזוהר הקדוש יכול לאכול את הסעודה החלבית בלילה ואת הסעודה הבשרית ביום (ועדיף לעשות כן ולא להיפך), או שבבוקר יעשה קידוש ויאכלו מאכלי חלב וימתינו כשעה ורק אז יעשו סעודה עם לחם ויאכלו ארוחה בשרית.

נוהגים לשטוח עשבים ושונים בבית הכנסת ובבתים לכבוד חג השבועות, והוא ממה שאמרו חז"ל (שבת פח:): שכל דיבור ודיבור של ה' יתברך נתמלא על העולם כולו בשמים, וכן נוהגים להעמיד ענפי אילן כדי לרמוז על מה שאמרו חז"ל (ראש השנה טז.) שחג נידונים על פירות האילן ויתפללו עליהם, והשנה שחל חג השבועות במוצאי שבת לכתחילה יש להניח עשבים ושונים וענפי האילן בערב שבת, אבל בשבת אין לעשות כן משום שמכין משבת ליום טוב, ואם שכח ולא שטח את העשבים וכו' בערב שבת הדין הוא שאם חשב עליהם ורצה להניחם מותר לו לטלטלם ואין דינם כמוקצה, ולכן מותר להניח ולשטוח את הבשמים וכו' גם ביום טוב, אולם כאשר עושה זאת ביום טוב יש להיזהר שלא יעשה איזה פעולה אסורה כגון קשר או הדבקה (וכל שכן שאין לקטוף ביום טוב מהאדמה שכן רק אם הם תלושים מותר לטלטלם.) (ע"פ הלכה ברורה, ילקוט יוסף ואחרונים)

הרב רועי גנון כותב את מדור ההלכות באתר ההלכות נוספות נכנסו לאתרנו: Rabenu.com

פינת ההלכה

פרשת שלח דין

חג שבועות

הנוהגים על פי האר"י הקדוש ואינם מסתפרים בימי העומר עד ערב חג שבועות, השנה שחל ערב חג השבועות בשבת יסתפרו בערב שבת, ולא יכנסו לחג השבועות שהם מגוולים.

צריך להדליק נרות ביום טוב, ותברך האשה לפני ההדלקה "ברוך אתה ה' וכו' להדליק נר של יום טוב", ולא תברך האשה ברכת "שהחינו" על החג בהדלקת נרות, ובברכת הקידוש ישמעו ברכת "שהחינו" מבעל הבית ויצאו ידי חובה. והשנה שחל חג השבועות במוצאי שבת, צריך להיזהר להדליק נרות של החג רק לאחר צאת הכוכבים שכן רק אז יצאה שבת, ואישה שלא מתפללת ערבית (וכן איש) תאמר אחר צאת הכוכבים "ברוך המבדיל בין קודש לקודש" בלי שם ומלכות, ורק אז תדליק את נרות החג, ומכיוון שכבר נכנס החג צריך להדליק את נרות החג מנר דולק, שכן אסור להבעיר אש חדשה ביום טוב אלא רק להעביר מאש לאש, ולכן יש להכין מיום שישי נר דולק שידלק כל השבת כדי שבמוצאי שבת יהיה אש שיוכלו להדליק ממנו נרות החג, וכן שאר דברים הנצרכים מאש לאש.

חכמים למדו מהפסוק "ודבר דבר" שלא יהיה דיבורו של האדם בשבת כדיבורו ביום חול, ויש בזה שני עניינים, הענין הראשון שאין לדבר בשבת על דברים שאסור לעשותם בשבת, כגון מחר אני אסע ברכב וכו', הענין השני אין לדבר דיבורים שיש בהם

זלזול בכבוד השבת, ולכן אין לומר אפילו פעולות המותרות לעשות בשבת שהוא עושה אותם בשביל יום המחרת, והשנה שחל שבת בערב חג השבועות יזהר שלא לומר בשבת שהוא הולך לישון כדי שיהיה לו כח להישאר בלילה ער (כידוע שהמנהג להישאר ערים כל הלילה), ואף על פי שהולך לישון לצורך מצוה כדי שיהיה לו כח ללמוד תורה, מכל מקום כיוון שאינו אומר שעושה זאת לצורך השבת וכדי להתענג בשבת, אלא אומר שהולך לישון בשביל דבר אחר שאינו מענין השבת, יש בזה זלזול בכבוד השבת, אולם אם אינו אומר דבר זה בפה אלא הולך לישון בשבת ואף על פי שזה בשביל שיהיה לו כח ללמוד במוצאי שבת, מכל מקום כיוון שאין זה ניכר שעושה זאת בשביל מוצאי שבת מותר, שכל האיסור הוא רק האמירה בפה.

מנהג עם ישראל לאכול מאכלי חלב, והטעם הוא מפני שבחג השבועות קיבלו עם ישראל את התורה, ואחר שחזרו לבתיהם לא היו יכולים לאכול ולבשל בשר מפני שהבשר צריך הכנה מרובה שכן אז קיבלו את כל ההלכות של הכשרות הבשר, כגון לשחוט את הבמה בסכין שאינה גנומה, וצריך בדיקה וניקור והוצאת הדם מהבשר, והיו צריכים להכשיר כליהם, ולכן הוצרכו לאכול מאכלי חלב, ויש שאמרו מפני שהתורה נמשלה לדבש וחלב כמו שנאמר "דבש וחלב תחת לשונך", ולכן גם יש נוהגים לאכול דבש בחג השבועות.

יש נוהגים לאכול מאכלי חלב בלילה, וביום אוכלים מאכלי בשר, שהרי חג שבועות הוא יום טוב ואין שמחה אלא בבשר ויין, ויש נוהגים לאכול מאכלי חלב ואחר כך אוכלים מאכלי בשר, ואלו שעושים כן צריכים לעשות קינוח והדחה אחר אכילת מאכלי החלב לפני שאוכל מאכלי בשר, והיינו אם אוכל מאכלי חלב כגון חמאה או גבינה צריך לקנח את פיו בפת או בפירות ואחר כך ישטוף את הפה וישטוף את ידיו מחשש שמא נדבקו לו שיירי גבינה בידיו ורק אחר כל אלו יכול

לאהבה, שגאה, קנאה וכדומה, נקבל תשובה לקונית - אין במחשב כל מידע רציונלי על הנ"ל. ואם נפנה בשאלה אל עולם הרגש בתרגיל חשבון פשוט, הרגש יענה בצער שאין לו מושג. מהו משבר?

אם נפקוד על רובוט: "שבור את הקיר הזה", ובמשך שלושה ימים, לילה ויום בלי הפסקה, הוא ינסה בכל כוחו לשבור את הקיר בלא הצלחה - הוא יתייאש? ביום הרביעי הוא יפנה אלינו בפרצוף חמוץ ויאמר שאין לו 'אנרגיות' להמשיך בעבודה? שהוא מרגיש פראייר ונמאס לו? בוודאי שלא. כי בשכל אין משבר, קושי מנטלי וייאוש.

אז עלינו להתעלם מרגשותינו?

לא יעלה על הדעת להתעלם מאחת משתי המערכות שטבע בנו הבורא. העולם זקוק גם לחשיבה וגם לרגשות. גידול הילדים, הקשר המשפחתי, הזוגי והחברתי - כל אלו בנויים על ממד רגשי. אבל עלינו לזהות ולהכיר את המערכות. כשאנו חווים כישלון או אכזבה אנו מרגישים כאב, וזה בסדר, ויש תחושה "אני מרגיש רע", וגם זה בסדר. אבל אז יש השלכה על היכולות שלנו - "אני לא מסוגל, אני לא יוצלח", וזה לא בסדר. כי גם אם אני מרגיש לא טוב בעולם הרגשי, אני מוכרח להבין בחלק השכלי שאני בוודאי יכול ומסוגל; אולי לא מספיק ניסיתי.

דוגמה מהחיים: משה ישב בערב ותכנן לפרטים את יום המחר: בשעה 9:00 ילך לבנק, ב 9:30 יקפוץ לעירייה לסידור טפסולוגיה, ב 10:30 - פגישת עבודה בבית קפה, ב 12:00 - סידורים במרכז, והרשימה נמשכת. בבוקר התעורר מאוחר, וגילה שלא יצליח לעמוד במשימות. תחושת האכזבה היתה עלולה להשליך להכרזה "זה לא היום שלי"; אני מבטל הכול ונישאר בבית. במקום זה החליט משה להפעיל את כוח המחשב שבו ולעשות חישוב מסלול מחדש - הוא הניח את המרירות והכעס התבונן על הרשימה, ובמבט מפוכח תכנן את מה שאכן יספיק לעשות. בידינו הדבר. בהצלחה.

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
למגוון הרצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.co.il

מחשב מסלול מחדש...

כדי להוציא תעודת רופא יש ללמוד שבע שנים רפואה. התעודה מכשירה להיות רופא מתחיל, לא מומחה ולא פרופסור, וכל זאת להכרת האנטומיה הפיזית של גופנו.

לכמה שנים נזדקק כדי להכיר את העולם הרגשי, הנפשי, שלנו? אותה הנפש, שהיא עמוקה מני ים, שאין מיקרוסקופ היכול לראותה, מי יתיימר לומר שהגיע לחקר פשרה?

כעס, קנאה, אהבה, שגאה, יאוש, שמחה ועוד שלל רגשות ורצונות הקיימים בנו - מי יכול לומר שהבינם?

למזלנו, לנו יש את רבותינו שקיבלו את המידע מהמקור, ולכן ננסה בשורות הקרובות ללמוד להכיר את עצמנו ולדעת אחת ולתמיד כיצד להתנהל נכון בעת משבר, קושי או חולשה מנטלית.

האדם מורכב משני כוחות עיקריים: שכל ורגש. מצד אחד האינטלקט, השכל החושב, הלומד, ומצד שני הרגש המרגיש, השמח, העצוב, הכועס, המאושר וכולי, ולימדונו חכמי הסוד: מקורם של שני כוחות אלו שונה; השכל - מקורו בנשמה, והרגש - מקורו בנפש. ולעולם אין בשכל טיפת רגש ואין ברגש ממד שכלי. אם נרצה לקבל מהשכל הסבר הגיוני

איך נרשמים להיות מפיצים

מתקשרים
למוסדות אור דוד

נרשמים להיות
חלק מהמפיצים

ומקבלים את
העלון עד הבית

מעכשיו בכל שבוע זה קבוע

מעכשיו גם אתה יכול להפיץ את
העלון בבית הכנסת שלך כל שבוע

03-5701212